

JAVNI POZIV ZA DOSTAVLJANJE RADOVA SPECIJALNO IZDANJE ČASOPISA „DRUŠTVENI HORIZONTI“

Univerzitet “Mediteran” Podgorica poziva zainteresovane autore da dostave naučne radove za Specijalno izdanje časopisa “Društveni horizonti” Fakulteta društvenih nauka u Beogradu.

Specijalno izdanje časopisa, pod nazivom “Razvoj kao proces: multidisciplinarni pristupi i analiza Crne Gore” biće objavljen krajem 2026.godine.

O Specijanom izdanju posvećenom Crnoj Gori:

Razvojni procesi u Crnoj Gori i prostoru Zapadnog Balkana odvijaju se u kontekstu sve izraženije digitalizacije, globalizacije i međuzavisnosti unutar savremene političke ekonomije. Iako su rane naracije o postsocijalističkoj tranziciji uglavnom bile fokusirane na političku liberalizaciju i tržišne reforme, danas je sve jasnije da nacionalni razvoj zahtijeva integrisan i multidimenzionalan pristup, koji ne podrazumijeva samo ekonomsku modernizaciju, već i društvenu inovaciju, kulturnu transformaciju i održivi razvoj turizma.

Kao zemlja u procesu pristupanja Evropskoj uniji, Crna Gora dodatno učvršćuje svoju međunarodnu poziciju, što stvara potrebu da se razvojne politike posmatraju **holistički**, a ne kao izolovane sektorske strategije, već kao međusobno povezane oblasti koje zahtijevaju koordinaciju i dugoročnu viziju. U tom smislu, specijalno izdanje časopisa posvećeno je kritičkom sagledavanju ključnih razvojnih pitanja Crne Gore, uključujući:

- **Pravnu reformu** koja predstavlja temelj integracije Crne Gore u EU, obezbjeđujući institucionalnu stabilnost, demokratsko upravljanje i vladavinu prava. U prethodne dvije decenije, Crna Gora je ostvarila značajan napredak u usklađivanju pravnog sistema sa pravnom tekovinom EU (acquis communautaire).
- **Ekonomski razvoj** i razvoj inovacionih ekosistema, jačanje malih i srednjih preduzeća (MSP), te unapređenje ekonomskog upravljanja, ključnih za izgradnju otpornosti crnogorske ekonomije unutar promjenljivog evropskog tržišta.
- **Razvoj turizma** i neophodnost prevazilaženja sezonskog modela turizma kroz diverzifikaciju ponude, uključujući kulturni, eko i ruralni turizam, i osiguravanje da turizam doprinosi lokalnoj ekonomiji i očuvanju kulturne baštine.
- **Kulturnu politiku** i jačanje sektora kulture kroz osnaživanje kulturnih institucija, kreativnih industrija i javnog pristupa kulturi koje podrazumijeva demokratizaciju kulture i uključenost.
- **Socijalnu politiku** i rješavanje demografskih izazova, migracije mladih i socijalne fragmentacije zahtijeva inkluzivno obrazovanje, razvoj zajednice i participativno upravljanje.

Specijalno izdanje časopisa ima za cilj da podstakne kritičko sagledavanje razvojnih procesa i identifikaciju novih strategija za održivi razvoj Crne Gore, kroz doprinos autora iz različitih oblasti društvenih nauka.

O časopisu “Društveni horizonti”

Časopis Društveni horizonti primjenjuje politiku potpunog otvorenog pristupa (Open Access), što znači da su svi objavljeni radovi odmah dostupni javnosti bez ikakvih finansijskih, tehničkih ili pravnih ograničenja.

Sadržaj časopisa može se slobodno koristiti, dijeliti i redistribuirati u skladu sa licencom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0), koja dopušta kopiranje, adaptaciju, preradu, distribuciju, pa čak i komercijalnu upotrebu, uz obavezno navođenje izvora i autora.

Svi članci su dostupni u PDF formatu bez embarga i bez potrebe za registracijom, čime se omogućava široka vidljivost i dostupnost objavljenih radova.

Više informacija o časopisu dostupno je na zvaničnoj stranici:
<https://drustveni-horizonti.fdn.edu.rs/sr/pages/about-journal>

Teme Specijalnog izdanja:

Upravljanje i pravna reforma

Vladavina prava i pravna harmonizacija u kontekstu integracije u EU
Razvoj pravnog sistema u Crnoj Gori, pravni okvir nekad I sad
Izgradnja institucionalnih kapaciteta i inkluzivno upravljanje

Društveni razvoj, inkluzija i građansko učešće

Socijalna inkluzija, prava manjina i rodna ravnopravnost
Uloga civilnog društva u procesu demokratizacije
Obrazovanje, cjeloživotno učenje i razvoj ljudskog kapitala

Ekonomski razvoj I inovacije

Inovacijski ekosistemi, startupovi i tehnologija
Regionalni razvoj i smanjenje ekonomskih razlika između urbanih i ruralnih područja
Privlačenje stranih investicija i jačanje domaćeg poslovnog okruženja

Održivi turizam i kulturna baština

Održivost turizma I zaštita kulturne baštine u savremenim destinacijama
Prekomjerni turizam I izazovi održivosti u primorskim destinacijama
Održivost turističkog razvoja kroz diversifikaciju kulturnih I ekoloških sadržaja

Razvoj i uticaj kulturnih politika, uloga kreativnih Industrija

Razvoj i reforma kulturne politike u društvima post-tranzicije
Kreativne industrije i njihova uloga u nacionalnom razvoju
Kulturna diplomatija i meka moć u spoljnoj politici
Inovacije u kulturnoj produkciji i digitalna transformacija u umjetnosti

Filologija kao interdisciplinarna naučna disciplina i oblik kulturne prakse

Od jezičke sintakse do društvenih promjena: jezički uticaj

Filologija kao most među kulturama

Uloga filološkog obrazovanja u očuvanju identiteta

Prevođenje kao instrument kulturne diplomatije

Regionalna saradnja i EU integracija

Zapadni Balkan u procesu integracije u EU

Prilagođavanje politika i usklađivanje sa pravnom tekovinom EU (acquis)

Prekogranična saradnja i inter-regionalni razvoj

Evropeizacija izvan članstva: identitet, pripadnost i transfer politika

Životna sredina, održivost i klimatske akcije

Zelena tranzicija i upravljanje životnom sredinom

Održivo urbanističko planiranje i mobilnost

Otpornost na klimatske promjene i smanjenje rizika od katastrofa

Važne informacije:

Autori su pozvani da dostave originalne naučne i stručne radove koji se bave temom razvoja Crne Gore iz različitih perspektiva: ekonomskih, političkih, pravnih, kulturnih, obrazovnih, ekoloških i društvenih.

Posebno se ohrabruju interdisciplinarni pristupi koji povezuju više oblasti društvenih nauka, kao i radovi koji analiziraju specifične aspekte crnogorskog puta ka održivom razvoju i evropskim integracijama.

Rokovi za dostavljanje radova:

- Rok za dostavljanje punog rada: 9. mart 2026. godine.
- Rezultati recenzentskog postupka: 15. maj 2026. godine.
- Objavljivanje specijalnog izdanja: biće naknadno objavljeno, do kraja 2026. godine.

Radovi se mogu dostaviti na crnogorskom i drugim jezicima u službenoj upotrebi u Crnoj Gori (CG/SRB, BH, HR) i / ili na engleskom jeziku. Časopis će biti objavljen u dvojezičnoj formi.

Radovi moraju biti originalni, prethodno neobjavljeni i ne smiju biti istovremeno poslati drugom časopisu.

Svi podnijeti radovi prolaze kroz dvostruko slijepi recenzentski postupak.

Uputstvo za autore se može naći na linkovima:

https://fdn.edu.rs/assets/documentation/science/Uputstvo_za_autore.pdf

https://fdn.edu.rs/assets/documentation/science/Instructions_for_the_authors.pdf

Radove dostaviti mejlom na adresu: isca@unimediterran.net

Uređivački odbor Univerziteta "Mediteran" Podgorica obavljaće funkciju gostujućih urednika Specijalnog izdanja časopisa.